

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	burgemeester A.J. Moerkerke
Datum commissiebehandeling	22 februari 2024
Datum raadsbehandeling	14 maart 2024
Zaaknummer	1038722
Onderwerp	Borging onderhoud ondergrondse brandkranen

Voorgesteld besluit

- 1 Het onderhoud van de ondergrondse brandkranen binnen de gemeente Moerdijk ten behoeve van bluswatervoorziening te borgen door middel van het afsluiten van een contract met drinkwaterbedrijf Brabant Water en hiervoor vanaf 2024 een jaarlijks budget beschikbaar te stellen van € 43.420;
- 2 Een krediet beschikbaar stellen van € 38.500 om bestrating aan te laten brengen rondom ondergrondse brandkranen in groenstroken en in het buitengebied;
- 3 De totale lasten in 2024 van € 43.420 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2024 en de totale lasten van € 45.730 (€ 43.420 onderhoud en € 2.310 jaarlijkse kapitaallasten) per jaar vanaf 2025 te verwerken in een sluitende (meerjaren)begroting 2025 en verder.

Publiekssamenvatting

Het college van burgemeester en wethouders is conform de Wet Veiligheidsregio's verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende bluswatervoorzieningen binnen de gemeente. Een deel van het aanwezige bluswater wordt onttrokken uit het waterleidingnet middels ondergrondse brandkranen.

Het Algemeen Bestuur (AB) van de VRMWB adviseert de colleges van deelnemende gemeenten een contract af te sluiten met drinkwaterbedrijf Brabant Water, om het onderhoud van de ondergrondse brandkranen binnen de gemeenten te borgen. Dit voorkomt het aantreffen van een defecte ondergrondse brandkraan bij brandbestrijding. Een goede werking van deze ondergrondse brandkranen draagt ertoe bij dat op plaatsen waar deze brandkranen aanwezig zijn snel bluswater kan worden onttrokken aan het drinkwaternet om een brand te kunnen bestrijden. Door snel bluswater te kunnen leveren ten behoeve van de brandbestrijding kan vervolgschade worden voorkomen dan wel worden beperkt.

Het streven van Brabant Water is begin 2024 te starten met de reguliere controles van de 2171 ondergrondse brandkranen binnen de gemeente Moerdijk. Door het onderhoud van de ondergrondse brandkranen te beleggen bij één partij is het mogelijk binnen de VRMWB gezamenlijk afspraken te maken en te komen tot eenduidigheid in het onderhoud van de ondergrondse brandkranen.

Inleiding

Binnen de VRMWB is in 2022 de interregionale adviesleidraad bluswatervoorziening en bereikbaarheid vastgesteld (29 juni 2022). Als gevolg hiervan is binnen het AB van de VRMWB gesproken over het onderhoud van de ondergrondse brandkranen van het drinkwaterleidingnet. Het drinkwaterleidingnet levert een bijdrage aan de levering van bluswater bij brand.

De brandweer kan water onttrekken uit het drinkwaterleidingnet door een 'opzetstuk' aan te sluiten op ondergrondse brandkranen. Om de werking van deze brandkranen te borgen is onderhoud nodig. Zowel van de ondergrondse brandkranen zelf als het toegankelijk, zichtbaar en bereikbaar houden van deze brandkranen. Binnen de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West Brabant (VRMWB) hebben de deelnemende gemeenten dit onderhoud tot op heden op wisselende wijze ingericht. Door het AB wordt voorgesteld het onderhoud van de brandkranen binnen de VRMWB op eenduidige wijze te borgen en uit te laten voeren. Hiertoe wordt voorgesteld de binnen de VRMWB participerende gemeenten een contract af te laten sluiten met drinkwaterbedrijf Brabant Water.

Beoogd effect

Door een contract af te sluiten met Brabant Water wordt het onderhoud van de 2171 ondergrondse brandkranen binnen de gemeente Moerdijk geborgd. Hiernaast neemt de betrouwbaarheid van het gebruik van ondergrondse brandkranen toe wanneer deze daadwerkelijk moeten worden gebruikt ten behoeve van brandbestrijding. Bij de controles is aandacht voor de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de putten van de ondergrondse brandkranen. Het aanbrengen van bestrating rondom ondergrondse brandkranen in groenstroken en in het buitengebied zorgt ervoor dat deze beter zichtbaar en bereikbaar blijven. Ook wordt hiermee voorkomen dat de putdeksels van de ondergrondse brandkranen worden overwoekerd door gras en onkruid. Hierdoor kunnen deze snel worden gevonden bij een brand.

Argumenten

1.1 *Het onderhoud van de ondergrondse brandkranen binnen de gemeente Moerdijk dient te worden geborgd.*

De aanwezigheid van voldoende bluswater is conform de Wet Veiligheidsregio's een verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Er zijn diverse bluswatervoorzieningen binnen de gemeente aanwezig zoals bijvoorbeeld het waterleidingnet, open water en geboorde putten. Om water te kunnen onttrekken aan het waterleidingnet zijn ondergrondse brandkranen noodzakelijk. Wanneer deze niet bruikbaar of vindbaar zijn is het blussen van branden met water uit het drinkwaternet niet mogelijk. Wanneer nu wordt gesignaleerd dat een put van een ondergrondse brandkraan is overwoekerd kan hier melding van worden gedaan en wordt deze door de gemeente weer vrijgemaakt. Wanneer bijvoorbeeld bij een brandweeroefening wordt gesignaleerd dat een ondergrondse brandkraan niet werkt wordt hier melding van gemaakt bij Brabant Water en wordt deze gerepareerd of vervangen. De betrouwbaarheid van de ondergrondse brandkranen is hierdoor niet geborgd en onderhoud/ reparatie vindt plaats nadat er sprake is van een probleem ten aanzien van werking of zichtbaarheid. Door regulier onderhoud plaats te laten vinden neemt de betrouwbaarheid van de ondergrondse brandkranen toe en worden problemen ten aanzien van werking en bereikbaarheid voorkomen.

1.2 *Door het afsluiten van een contract met Brabant Water wordt het onderhoud eenduidig uitgevoerd voor alle gemeenten binnen de VRMWB.*

Het drinkwaterleidingbedrijf Brabant Water is verantwoordelijk voor de levering van drinkwater binnen de gemeente Moerdijk. Zij kent haar waterleidingnetwerk en zijn gespecialiseerd in het transporteren en leveren van drinkwater middels een ondergronds leidingnetwerk. Door als samenwerkende gemeenten binnen de VRMWB gezamenlijk een contract aan te gaan met Brabant Water kunnen gezamenlijk afspraken worden gemaakt over het onderhoud van de ondergrondse brandkranen en waar nodig over uitbreiding of vervanging van deze brandkranen. De VRMWB kan hierbij als centraal aanspreekpunt fungeren namens de deelnemende gemeenten. Ook is er geen sprake mee van meerdere vormen van kwaliteit in onderhoud of betrouwbaarheid ten aanzien van de ondergrondse brandkranen.

1.3 Door een bedrag op te nemen in de begroting voor het jaarlijks onderhoud van de ondergrondse brandkranen worden financiële verrassingen voorkomen.

Het onderhouden van ondergrondse brandkranen vindt cyclisch plaats. Dit onderhoud is derhalve niet éénmalig van aard. Brabant water biedt aan dit onderhoud uit te voeren waarbij de brandkranen om de twee jaar een 'droge' controle ondergaan en om de acht jaar een 'natte' controle. Bij de natte controle wordt er daadwerkelijk getest op de waterlevering van de brandkraan waarbij de droge controle vooral een visuele controle plaatsvindt. Bij de controle wordt naast het technisch onderhoud ook gekeken naar het functioneel gebruik van de put van de ondergrondse brandkraan. Lichte begroeiing wordt hierbij verwijderd. Wanneer er meer werkzaamheden noodzakelijk zijn ten aanzien van zichtbaarheid of bereikbaarheid van de put zal melding worden gemaakt bij de gemeente. In een cyclus van acht jaar vinden drie 'droge'- en één 'natte'- controle plaats. De gemeente Moerdijk beschikt momenteel over 2.171 ondergrondse brandkranen. Voor het regulier onderhoud van de ondergrondse brandkranen rekent Brabant Water een vergoeding van € 20 per brandkraan per jaar. Voor het plaatsen van nieuwe brandkranen rekent Brabant Water geen aanvullende kosten. Op basis van het huidige aantal ondergrondse brandkranen is er jaarlijks € 43.420 benodigd voor het onderhoud van de ondergrondse brandkranen door Brabant Water.

2.1 Een éénmalige investering in het aanbrengen van bestrating rondom putten van ondergronds brandkranen in groenstroken en het buitengebied draagt bij aan een goede zichtbaarheid en bereikbaarheid van deze bluswatervoorzieningen.

Een regelmatig terugkerend probleem ten aanzien van de zichtbaarheid en bereikbaarheid van ondergrondse brandkranen is het overgroeien/ overwoekeren van de putten door gras en onkruid. Door het aanbrengen van bestrating rondom het putdeksel van de ondergrondse brandkraan wordt overwoekering hiervan tegengegaan. Voor het aanbrengen van bestrating rondom deze putdekseis is een eenmalige investering nodig van ongeveer € 350 per brandkraan. Bij navraag bij Brabant Water heeft men aangegeven dat de gemeente Moerdijk er rekening mee moet houden dat ongeveer 5% van de ondergrondse brandkranen in het buitengebied of groenstroken zijn gelegen. Het betreft hier afgerond 110 brandkranen die dienen te worden aangepast. Het totale ingeschatte bedrag wat hiervoor nodig is bedraagt € 38.500. Genoemde werkzaamheden kunnen na akkoord worden uitbesteed aan een bedrijf die zorgdraagt voor de uitvoering.

Kanttekeningen en risico's

Door het afsluiten van een contract met Brabant Water wordt de werking en beschikbaarheid van bluswater via ondergrondse brandkranen geborgd.

De beschikbaarheid, bereikbaarheid en functionaliteit van opstelplaatsen open water en de werking van geboorde putten (ongeveer 50) zijn hiermee echter nog niet geborgd. Momenteel wordt samen met interne partijen en de brandweer een plan gemaakt om ook deze vormen van bluswatervoorziening jaarlijks te controleren en testen. De hiermee gepaard gaande kosten vallen buiten de scope van dit raadsvoorstel en zijn nog niet inzichtelijk. Doelstelling is om dit medio 2024 inzichtelijk te hebben en hiervoor een gespecificeerd aanvullend voorstel te doen.

Middelen

Financiële middelen

De jaarlijkse onderhoudskosten voor de ondergrondse brandkranen binnen gemeente Moerdijk bedragen vanaf 2024 € 43.420 per jaar op basis van 2.171 ondergrondse brandkranen á € 20 per stuk.

Daarnaast is een éénmalig krediet nodig van € 38.500 voor het aanbrengen van bestrating rondom de putdeksels van een aantal ondergrondse brandkranen. Dit bedrag is een inschatting gebaseerd op 110 putdeksels voor € 350 per brandkraan. Op basis van een afschrijvingstermijn van 20 jaar bedragen de jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2025 € 2.310 per jaar.

Hiermee komen de totale jaarlijkse lasten in 2024 op € 43.420 en vanaf 2025 en verder op € 45.730 per jaar.

Dekking

Binnen de huidige begroting 2024-2027 zijn met deze jaarlijkse lasten geen rekening gehouden. Dit betekent dat binnen de stelpost nieuw beleid geen middelen gereserveerd zijn voor dit voorstel. Hiermee komen de lasten in 2024 van € 43.420 ten laste van het begrotingsresultaat 2024 en dienen de jaarlijkse lasten van € 45.730 vanaf 2025 verwerkt te worden binnen een sluitende (meerjaren)begroting 2025 en verder.

Personele middelen

Het contractmanagement voor het onderhoud van ondergrondse brandkranen door Brabant Water, alsmede het afstemmen en adviseren over realisatie van toekomstig nieuwe brandkranen is een taak die bij het cluster Veiligheid onder team VVTH ligt.

Vervolg

Door Brabant Water worden de contracten met de gemeenten binnen de Veiligheidsregio Midden- en West- Brabant op dit moment voorbereid. Na ondertekening van het contract kan daadwerkelijk gestart worden met het controleren, testen en eventueel repareren van de ondergrondse brandkranen.

Bijlagen

- Bijlage 1:** Oplegnotitie regionaal project Bluswater, onderhoud brandkranen (inclusief nulmeting)
- Bijlage 2:** Interregionale Adviesleidraad Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid (29 juni 2022)
- Bijlage 3:** Presentatie Algemeen Bestuur VRMWB "Brandkranen uniform en Veilig" (5 oktober 2022)

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdiik.nl.

Zevenbergen, 16 januari 2024

**Burgemeester en wethouders van Moerdijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,**

ir. J.C. Slagboom

A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 14 maart 2024

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 januari 2024

overwegende dat:

- **Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van de brandweezorg;**
- **Het college hiermee ook verantwoordelijk is voor de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater;**

gelet op:

- **Artikel 2 Wet Veiligheidsregio's;**
- **Artikel 10 Wet Veiligheidsregio's;**
- **Artikel 3 lid 1 onder a Wet Veiligheidsregio's;**

BESLUIT

- 1 Het onderhoud van de ondergrondse brandkranen binnen de gemeente Moerdijk ten behoeve van bluswatervoorziening te borgen door middel van het afsluiten van een contract met drinkwaterbedrijf Brabant Water en hiervoor vanaf 2024 een jaarlijks budget beschikbaar te stellen van € 43.420;**
- 2 Een krediet beschikbaar stellen van € 38.500 om bestrating aan te laten brengen rondom ondergrondse brandkranen in groenstroken en in het buitengebied;**
- 3 De totale lasten in 2024 van € 43.420 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2024 en de totale lasten van € 45.730 (€ 43.420 onderhoud en € 2.310 jaarlijkse kapitaallasten) per jaar vanaf 2025 te verwerken in een sluitende (meerjaren)begroting 2025 en verder.**

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 14 maart 2024,

de griffier,

de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel

A.J. Moerkerke